

Tak fordi I vil modtage vores deputation vedrørende forældreansvarsloven.

Indledende

Dagens foretræde finder sted, da det oprindelige foretræde den 31. maj 2012 blev aflyst pga. afstemninger i salen op til sommerferien. I mellemtiden har Folketinget vedtaget ændringer til forældreansvarsloven, som vi ikke finder tilbundsående.

Vores hovedanker er:

at grundlæggende problemer af retssikkerhedsmæssig og systemmæssig karakter ikke blev adresseret ved revisionen og derfor stadig er til stede efter lovændringen.

at revisionen ikke blev gennemført med tilstrækkelig omhu, og derfor ikke tydeliggjorde, at loven understøtter en køns - og ligestillingskamp, der ikke tager udgangspunkt i barnets trivsel. En sådan omhu må forventes, når lovgiver via signallovgivning og tvangsmidler ønsker at ændre familiedannelsen i landet.

at udenlandske erfaringer fra lande vi normalt sammenligner os med er ikke blevet inddraget.

Fagnetværket har arbejdet intenst i over 5 år for at tydeliggøre og oplyse om de skadevirkninger, som forældreansvarsloven fra 2007 har påført og fortsat påfører de konkret berørte familier og synet på selve familiedannelsen i Danmark.

Vi har dokumenteret skaderne med bl.a. tre temahæfter udgivet på DJØF's forlag - Tingets medlemmer har modtaget de seneste to. Udvalget har også modtaget artikler fra fagbladet Advokaten og andet materiale.

Vi har i dag medbragt faktaark om temahæfterne, som DJØF's forlag har udarbejdet – og som netop er blevet uddelt på Socialdemokratiets Ligestillingskonference.

Retssikkerhed

Helt central er overdragelsen af de facto beslutningskompetence til de børnesagkyndige. Deres position er oven i købet blevet styrket i den ny lov.

Det grundlæggende retsprincip om gennemsigtighed og mulighed for kontradiktion i rets - og forvaltningsplejen ignoreres, når det kommer til de erklæringer, som definerer et barns trivsel og som søger at kortlægge forældrene ved de nye forældreevneundersøgelser.

Men psykologiske vurderinger baserer sig ikke på en eksakt videnskab, jf. uenigheden i Breivik-sagen.- Netop derfor er gennemsigtighed og "second opinion"-muligheden helt central, sådan er det ikke i dag.

Psykolognævnets klagebehandling viser, at nær ved 50 % af klagerne over de sagkyndige gives medhold. Dette er uholdbart og har som konsekvens, at domme og andre afgørelser hviler på et forkert grundlag uden mulighed for at justere fejlene bagefter.

De berørte taler om kafkaske tilstande.

Da forløbet primært er henlagt til statsforvaltningerne og familiestyrelsen, ydes der ikke retshjælp eller fri proces til advokatbistand. De fleste borgere vil derfor være afskåret fra at søge uvildig rådgivning hos en juridisk kyndig rådgiver. Dette er ikke en retsstat værdig.

Fuldbyrdelse – tvang og indirekte pression

For så vidt angår tvangsfuldbyrdelsen af afgørelser om forældremyndighed, samvær og bopæl sker en sådan via fogedretterne. Det var intentionen i 2007-loven, at det skulle være erfarne fogeder, der varetog disse sager. Gennem en undersøgelse er det påvist, at fogedretterne ikke anvender erfarne medarbejdere til denne type sager.

Endvidere er en del af fogedsagerne baseret på administrative afgørelser, hvor der ikke har været talt under strafansvar, og hvor der ikke har været gennemført en egentlig afhøring.

Kønsblindhed

Forældreansvarsloven - nu som før - giver et billede af virkeligheden, som om kvinders og mænds biologi er den samme, og derfor ikke behøver nærmere uddybning.

Det gælder blandt andet i forhold til de små børns tilknytning, men det gælder også i forhold til, at overgrebsadfærd er kønsrelateret. Det er blandt andet derfor vi har FN's kvindekonventionen. Det synes helt glemt.

Dette problemfelt kunne være afdækket, hvis der havde været gennemført en korrekt kønsmainstreaming, som lovgivningen allerede forskriver.

Udenlandske erfaringer

Det er bemærkelsesværdigt, at der i udlandet er stor opmærksomhed på beskyttelse af de børn og kvinder, der er udsat for vold, svigt og overgreb. Der gennemføres ved modtagelsen af sagen en screening for disse forhold. Det anvendes ikke i Danmark.

Særligt vedrørende udsatte børn i sager med vold, overgreb og belastning har lovgivere i udlandet foretaget ændringer. Konkret og senest i Australien, hvor man i juni i år har vedtaget ændringer for at gøre forholdene bedre for udsatte børn.

Lovgiver har i Australien begrebsudfyldt, så der ikke opstår et tomrum til udfyldning hos administratorer og sagkyndige. Det har skabt tydelighed om de holdninger, som loven er udtryk for. Med andre ord har de gjort det helt klart, hvad de mener med barnets perspektiv, barnets bedste og barnets tarv.

Afsluttende

Grundlæggende er det netværkets pointe, at loven må ændres, så retssikkerhedsprincipper iagttages og dokumenteret viden og erfaringer om køn og familiedannelse inddrages.

Hovedfokus må være at sikre børn i situationer med brud mellem forældrene ro, tryghed og omsorg i opvæksten.

Retorikken omkring vedtagelsen af forældreansvarsloven var, at parterne skulle motiveres til at samarbejde. Den voldsomme stigning i antallet af rets- og fogedsager viser den modsatte effekt og viser, at der nu anvendes tvang i et langt højere antal sager end tidligere. Det giver turbulens og nogle gange uoprettelig skade for barnet.